(Uppläses från predikstolen.)

Lag,

angående handelsregister, firma och prokura;

gifven Stockholms slott den 13 Juli 1887.

Vi OSCAR, **med Guds nåde, Sveriges, Norges, Götes och Vendes Konung,** göre veterligt: det Vi, med Riksdagen, funnit godt förordna som följer:

1 Kap.

Om handelsregister.

1 §.

För Stockholm skall hos Öfverståthållareembetet, för annan stad hos magistraten, eller, der sådan ej finnes, hos vederbörande stadsstyrelse, och för landsbygden hos Konungens Befallningshafvande föras handelsregister för inskrifning af de anmälanden, om hvilka i denna lag förmäles eller hvilkas intagande i registret kan varda annorledes föreskrifvet.

2 §.

Anmälan till handelsregistret skall göras skriftligen och vara åtföljd af stadgade afgifter för registreringen och dess kungörande. Aflemnas anmälan genom ombud eller insändes den med posten, skall underskriften vara af vittnen styrkt.

3 §.

Har den anmälande icke iakttagit de föreskrifter, som finnas för hvarje särskildt fall stadgade, eller innehåller anmälan annat än som enligt lag må i registret intagas, skall registrering vägras.

Vägras registrering, skall registreringsmyndigheten ofördröjligen hålla sökanden tillhanda eller, om han uppgifvit fullständig adress, till honom med posten öfversända skriftlig underrättelse om beslutet med skälen derför.

Är sökanden med beslutet missnöjd, ege han att vid talans förlust innan klockan tolf å sextionde dagen från beslutets dag deröfver anföra besvär hos Konungens Befallningshafvande, om beslutet meddelats af magistrat eller stadsstyrelse, och mot Konungens Befallningshafvandes beslut hos Konungen.

4 §.

Den myndighet, hos hvilken handelsregistret föres, skall ofördröjligen låta kungöra innehållet af anmälan, som i registret intages, så väl i allmänna tidningarna som ock i den stads tidning, der myndigheten har sitt säte eller, om flera tidningar der utgifvas, i den af dessa, der allmänna påbud för staden vanligen meddelas. Utgifves ej tidning i staden, skall kungörelsen införas i den tidning i länets residensstad, der allmänna påbud för denna stad vanligen meddelas. Bilaga till anmälan skall ej kungöras.

En samling för hela riket af de i allmänna tidningarna kungjorda anmälanden skall genom det allmännas försorg efter hand befordras till trycket och förses med register för hvarje år.

5 §.

Närmare föreskrifter om handelsregistrens förande, de i 4 § stadgade kungörelser, afgifterna för registreringen och för dess kungörande samt tid och sätt för utgifvande af den i nämnda § omförmälda samling meddelas af Konungen.

6 §.

Förmenar någon, att en i handelsregistret verkställd inskrifning länder honom till förfång, må talan om registreringens upphäfvande föras vid allmän underrätt.

7 §.

Det som i enlighet med denna lag blifvit infördt i handelsregistret och kungjordt i ortstidningen skall anses hafva kommit till tredje mans kännedom, der ej af omständigheterna framgår, att han hvarken haft eller bort hafva kunskap derom.

Innan sådant kungörande skett, kan det förhållande, som blifvit eller bort blifva anmäldt, icke med laga verkan åberopas mot annan än den, som visas hafva derom haft vetskap.

2 Kap.

Om firma.

8 §.

Hvar, som vill idka handel eller annan näring, med hvars utöfvande följer skyldighet att föra handelsböcker, vare pligtig att till införande i handelsregistret anmäla det namn, hvarunder han ämnar bedrifva sin rörelse och som han vid dervid förekommande underskrifter ämnar teckna. Sådant namn kallas firma. För aktiebolag, hvarmed förstås sådant bolag, som på grund af gällande lagar om aktiebolag erhållit Konungens stadfästelse å sin bolagsordning, skall anmälan om firma göras, ändå att bolaget ej är pligtigt att föra handelsböcker.

För aktiebolag och annat med särskild styrelse försedt bolag åligger det styrelsen, men i handelsbolag, hvarmed förstås sådant bolag, som omförmäles i 15 kap. handelsbalken, hvarje bolagsman, att ansvara för anmälningsskyldighetens fullgörande.

Från nu stadgade anmälningsskyldighet undantagas fartygsredare och rederier, som ej äro aktiebolag, så ock enskilda banker med rätt att utgifva egna banksedlar.

9 §.

1. Enskild näringsidkares firma skall innehålla hans tillnamn med eller utan förnamn. Ej må i firman intagas något, som antyder att firman innehafves af ett bolag eller att innehafvarens ansvar är begränsadt.

2. Firma för handelsbolag skall, då icke alla bolagsmännen äro i firman namngifna, innehålla namnet å minst en af dem med ett tillägg, som antyder, att flera bolagsmän finnas. I handelsbolags firma må ej intagas namn å annan person än bolagsman, ej heller något som antyder begränsning af bolagsmans ansvar.

3. Aktiebolags firma skall utmärka bolagets egenskap af aktiebolag.

4. Idkas rörelse af flera personer i bolag under annan form än i mom. 2 och 3 sägs, skall firman utmärka rörelsens beskaffenhet. Ej må sådan firma innehålla personnamn.

10 §.

Ej må någon i sin firma obehörigen intaga annans namn eller namnet å annans fasta egendom. I firma må ej angifvas företag, som icke står i förbindelse med innehafvarens rörelse, ej heller må firma, som angifver visst slag af rörelse, bibehållas oförändrad, sedan en väsentlig förändring af rörelsen egt rum.

Firma skall tydligt skilja sig från andra för samma kommun förut i handelsregistret intagna, ännu bestående firmor. Den som vill anmäla firma, hvari hans namn ingår, skall förty, om samma firma redan är intagen i registret för annan näringsidkare inom samma kommun, genom tillägg till sitt namn eller annorledes tydligt skilja sin firma från den äldre firman.

11 §.

Enka, som fortsätter sin aflidne mans rörelse, så ock man, som fortsätter hustruns före eller under äktenskapet drifna rörelse, må begagna firman oförändrad. Enskild näringsidkares arfvinge, så ock flere sterbhusdelegare, som skola i handelsbolag fortsätta enskild näringsidkares rörelse, ege samma rätt, derest den aflidne medgifvit det eller, om han aflidit utan att hafva annorlunda förordnat, hans samtlige sterbhusdelegare äro derom ense.

12 §.

Inträder någon såsom delegare i enskild näringsidkares eller handelsbolags rörelse, må firman fortfarande begagnas oförändrad. Lag samma

vare, om delegare utträder ur handelsbolag, dock att hans namn icke må i firman qvarstå, med mindre han sjelf medgifvit det eller, om han aflidit utan att hafva annorlunda förordnat, hans samtlige sterbhusdelegare dertill samtyckt.

13 §.

Firma må icke öfverlåtas i andra än de här ofvan förutsatta fall; enskild näringsidkare eller handelsbolag dock obetaget att vid rörelsens öfverlåtande till enskild näringsidkare eller handelsbolag medgifva den nye egaren att nyttja firman med ett tillägg, som visar att öfverlåtelse egt rum.

14 §.

Är genom aftal bestämdt, att rättighet att teckna handelsbolags firma endast tillkommer flere bolagsmän i förening, böra desse verkställa firmateckningen så, att de jemte firman underskrifva sina namn.

Vid firmateckning för aktiebolag eller rörelse, som i 9 § 4 mom. sägs, böra de, som äro berättigade att teckna firman, jemväl underskrifva sina namn.

15 §.

Sättes rörelse under förvaltning af sysslomän (liqvidatorer, administratorer) med rätt för dem att teckna firman, eller fortsättes enskild näringsidkares rörelse af sterbhusdelegare, enligt hvad för viss tid är medgifvet, bör firmateckningen ske på sådant sätt, att det ändrade förhållandet deraf framgår.

16 §.

Anmälan om firma skall, innan näringens utöfvande börjas, ske för rörelse, som drifves i Stockholm, hos Öfverståthållareembetet och för rörelse i annan stad hos stadens magistrat eller, der sådan ej finnes, hos vederbörande stadsstyrelse, och om rörelsen drifves å landet, hos Konungens Befallningshafvande i länet. Drifves rörelsen i flera kommuner, skall anmälan ske till handelsregistret för den kommun, der hufvudkontoret är beläget.

För aktiebolag eller annat med särskild styrelse försedt bolag skall anmälan om firma göras till registret för den ort, der styrelsen har sitt säte.

Inrättas afdelningskontor med sjelfständig förvaltning (filial) i annan kommun, än der hufvudkontoret är beläget eller bolagsstyrelse har sitt säte, skall anmälan till registret för den kommun ske innan firman får der begagnas. Filial för rörelse, som har hufvudkontoret utom riket, anses såsom fristående rörelse, för hvilken anmälan skall göras af den, som förestår rörelsen.

Anmälan, hvarom i denna § förmäles, skall vara underskrifven af alla anmälningsskyldige.

17 §.

I enskild näringsidkares anmälan skall uppgifvas utom firman:

1) den anmälandes fullständiga namn och hans hemvist;

2) rörelsens allmänna beskaffenhet;

3) kommunen, der rörelsens hufvudkontor, eller, om anmälan afser afdelningskontor, detta är beläget.

18 §.

I handelsbolags anmälan skall uppgifvas utom firman:

1) samtlige bolagsmäns fullständiga namn och deras hemvist;

2) rörelsens allmänna beskaffenhet;

3) kommunen, der rörelsens hufvudkontor, eller, om anmälan afser afdelningskontor, detta är beläget; och,

der ej hvar bolagsman för sig skall hafva rätt att teckna firman,

4) hvilken eller hvilka bland dem sådan rätt tillkommer, samt huruvida rättigheten endast kan utöfvas af flere i förening.

19 §.

I aktiebolags anmälan skall uppgifvas utom firman:

1) dagen för bolagsordningens antagande och för Konungens beslut om fastställelse å densamma;

2) det slag af rörelse bolaget skall drifva;

3) kommunen, der styrelsen har sitt säte, eller, om anmälan afser afdelningskontor, detta är beläget;

4) det tecknade aktiekapitalets storlek och fördelning i aktier;

5) huruvida aktierna äro ställda på viss man eller innehafvaren;

6) huruvida aktierna äro till fullo inbetalda, och, om så ej skett, när dylik inbetalning kan påfordras;

7) huruvida tillkännagifvanden för aktieegarne skola intagas i tidning och, om så skall ske, i hvilken eller hvilka;

8) styrelsens medlemmars fullständiga namn och deras hemvist;

9) hvilken eller hvilka bland dessa äro berättigade att teckna firman.

Vid anmälan skola såsom bilagor fogas bolagsordningen, Konungens beslut om fastställelse derå samt bevis om val af styrelse.

20 §.

Hvad i 19 § är stadgadt angående anmälan af aktiebolags firma gälle äfven i tillämpliga delar, om anmälan af firma för rörelse, som i 9 § 4 mom. sägs.

21 §.

1. Sker ändring i något förhållande, hvarom inskrifning skett i handelsregistret, eller inträffar något af de i 15 § omtalade fall, skall anmälan derom så fort ske kan göras i den ordning, som stadgats för anmälan om firma; dock att ändring af hemvist icke behöfver anmälas. Har i andra fall, än nu är sagdt, ändring skett i bolagsordning, som afses i 19 eller 20 §, skall jemväl dagen för beslutet härom samt för Konungens stadfästelse anmälas och ett exemplar af ändringen och stadfästelsen bifogas.

2. Då rörelse upphör, åligge anmälningsskyldigheten den, som vid den tiden utöfvade rörelsen eller var delegare i densamma, eller, då fråga är om aktiebolag eller annat med särskild styrelse försedt bolag, var ledamot i bolagets styrelse. Vid enskild näringsidkares död åligge anmälningsskyldigheten sterbhusdelegarne. Upphör handelsbolag i följd af delegares död, åligge anmälningsskyldigheten, utom de öfrige bolagsmännen, jemväl den aflidnes sterbhusdelegare. I fråga om annan ändring än rörelsens upphörande åligge anmälningsskyldigheten en hvar, som efter ändringen utöfvar eller är delegare i rörelsen, eller, då fråga är om aktiebolag eller annat med särskild styrelse försedt bolag, är ledamot i bolagets styrelse.

3. Flyttas rörelse från en kommun till en annan, eller sker ändring i sjelfva firman, skall tillika fullständig firmaanmälan göras.

4. Har genom lagakraftvunnen dom blifvit förklaradt, att anmälan icke bort intagas i registret eller att något förhållande, hvarom inskrifning skett, ändrats eller upphört, skall på begäran af någondera parten anteckning derom ske i registret. Underrättelse om sådan anteckning skall så kungöras, som i 4 § sägs.

5. Inträffar konkurs, skall underrättelse om den offentliga stämningen samtidigt med kungörelsen derom genom rättens eller domarens försorg afsändas till registreringsmyndigheten för att inskrifvas i handelsregistret. Sådan anteckning skall afföras, då gäldenären visar, att han eger få den afträdda egendomen till sig återställd, eller att konkursen eljest är att anse för afslutad.

22 §.

Då firma anmäles, skall en hvar, som är berättigad att teckna firman, på samma gång egenhändigt inskrifva firmateckningen i handelsregistret eller i ett särskildt bihang till detta, så vida icke teckningen verkstälts å anmälningsskriften och blifvit af vittnen styrkt. På enahanda sätt skall förfaras, då anmälan sker derom, att någon blifvit berättigad att teckna förut anmäld firma.

23 §.

Försummas anmälan, som ofvan föreskrifves, eller har, efter det registrering af firma vägrats eller upphäfts, den anmälningsskyldige försummat göra ny anmälan, då skall enskild näringsidkare, bolagsman, ledamot i bolagsstyrelse eller annan, som till sådan förseelse gjort sig skyldig, straffas med böter från och med fem till och med etthundra kronor.

24 §.

Förseelse, som i föregående § är med ansvar belagd, skall åtalas hos polisdomstol i den ort, der den ifrågavarande rörelsen drifves, om särskild sådan domstol är der inrättad, men eljest hos poliskammare eller, om poliskammare icke finnes, vid allmän domstol; och gälle i fråga om klagan öfver domstols eller poliskammares beslut i dessa mål hvad i allmänhet är angående besvär i brottmål stadgadt.

Böter, som ådömas enligt 23 §, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, förvandlas de enligt allmän strafflag.

3 Kap.

Om prokura.

25 §.

Har innehafvaren af en i handelsregister införd firma meddelat viss man fullmagt, som uttryckligen förklaras vara prokura, eller har han annorledes utmärkt någon såsom sin prokurist, ege denne att, i allt hvad till bedrifvande af hufvudmannens rörelse hörer, handla å hans vägnar och teckna hans firma; dock må prokuristen ej afhända hufvudmannen hans fasta egendom eller medgifva inteckning deri, med mindre han blifvit dertill uttryckligen bemyndigad.

Skriftlig prokura innefattar behörighet för prokuristen att sjelf eller genom ombud föra hufvudmannens talan inför domstolar och andra myndigheter, så ock att å hans vägnar ingå förlikning.

26 §.

Prokura må meddelas flera personer på sådant sätt, att den endast kan begagnas af dem gemensamt (kollektivprokura).

27 §.

Den behörighet, som jemlikt 25 § tillkommer prokurist, kan icke med laga verkan mot tredje man, som är i god tro, inskränkas till viss tid eller annorledes begränsas.

28 §.

Prokurist bör vid firmans tecknande dertill foga ett tillägg, som utmärker prokurauppdraget (per procura, p. p. eller annan förkortning af dessa ord) och derjemte underskrifva sitt namn. I afseende å kollektivprokura skall iakttagas hvad angående antalet underskrifter blifvit vid prokurans meddelande bestämdt.

29 §.

Prokurist må icke öfverlåta prokuran å annan person.

30 §.

Prokura kan när som helst återkallas. Hufvudmannens död medför ej prokurans upphörande.

31 §.

Prokura må, om den ej innehåller annan begränsning eller annat förbehåll än som medgifvits i 25 eller 26 §, af hufvudmannen anmälas till det handelsregister, i hvilket firman inskrifvits.

Då prokura anmäles, skall prokuristen på samma gång egenhändigt teckna firman och sin underskrift i handelsregistret eller i ett särskildt bihang till detta, så vida ej teckningen verkstälts å anmälningsskriften och blifvit af vittnen styrkt.

32 §.

Ändring eller återkallelse af anmäld prokura skall anmälas till handelsregistret.

---

33 §.

Genom denna lag upphäfvas:

förordningen den 28 Juni 1798 angående hvad bolag iakttaga böra, som under s. k. firma eller särskildt antagen handteckning vilja handels- och fabriksrörelse idka;

förordningen den 30 Maj 1879 angående tillägg till gällande föreskrifter om aktiebolag;

5 och 21 §§ i lagen angående bankaktiebolag den 19 November 1886, så ock hvad i 39 § af samma lag stadgas om anmälan hos rätten af förändring i bankaktiebolags ordning och förändringens kungörande; samt

hvad i 1 § af förordningen angående aktiebolag den 6 Oktober 1848 föreskrifves om anmälan hos rätten af bolagsordning och Konungens beslut om fastställelse deräf äfvensom af förändring i bolagsordningen.

Af Konungen stadfäst bolagsordnings anmälande till handelsregistret skall medföra enahanda verkan som anmälan hos rätten enligt 10 § i förordningen angående aktiebolag och 14 § i lagen angående bankaktiebolag.

Hvad i 6 § af lagen angående bankaktiebolag föreskrifves om styrkande att kungörelse om bolaget skett och att uppgift å de personer, hvilka utgöra bolagets styrelse, äfvensom å dem, hvilka ega att underskrifva bolagets förbindelser, blifvit i allmänna tidningarna införd, skall anses fullgjordt, då styrkt blifvit, att kungörelse om bolagsordningens och uppgifternas anmälan till handelsregistret skett i öfverensstämmelse med 4 § i denna lag.

34 §.

Denna lag skall vara till efterlefnad gällande från och med den 1 Januari 1888.

Föreskrifterna i lagen afse jemväl näring, som utöfvas då lagen träder i kraft; dock att firma för dylik näring må, om den brukats före lagens utfärdande, intagas i handelsregistret, ändå att den icke är så beskaffad, som i 9 och 10 §§ föreskrifves. Den i 8 § stadgade anmälningsskyldighet skall för sådan näring, vid bot som i 23 § sägs, fullgöras inom sex månader sedan lagen trädt i kraft, oberoende af anmälan, som förut kan hafva egt rum på grund af förordningen den 28 Juni 1798, den 6 Oktober 1848 eller den 30 Maj 1879 eller lagen den 19 November 1886.

Det alla, som vederbör, hafva sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hafve Vi detta med egen hand underskrifvit och med Vårt Kongl. sigill bekräfta låtit. Stockholms slott den 13 Juli 1887.

OSCAR.

(L. S.)

Nils von Steyern.